

Länsstyrelsen
Västra Götaland

GLOBALA MÅLEN

för hållbar utveckling

Delmål för våra strategiska mål

Innehåll

Delmål för strategiskt mål: Ett jämlikt och jämställt Västra Götaland.....	1
Vi arbetar för att åstadkomma trygga och inkluderande livsmiljöer för alla invånare	1
Vi arbetar för ökad tillit mellan grupper och jämlik delaktighet i länets utveckling	2
Vi beaktar jämställdhets- och jämlikhetsperspektiven vid hantering av ekonomiska stöd	3
Vi är föregångare för lika rättigheter	4
Delmål för strategiskt mål: Ett hållbart samhällsbyggande.....	5
Vi arbetar för att ställa om till en hållbar regional samhällsplanering.....	6
Vi utvecklar och förmedlar en gemensam lägesbild för ett hållbart samhällsbyggande	7
Vi har relevanta och tillförlitliga planeringsunderlag för mark- och vattenanvändning.....	7
Delmål för strategiskt mål: Ett robust och motståndskraftigt län	9
Vi skapar en god förmåga till ledning och samordning under kris och höjd beredskap tillsammans med länets aktörer	9
Vi arbetar för god tillit till myndigheterna i länet	10
Vi motverkar brottsligheten i länet genom tillsyn, kontroll och samverkan.....	11
Vi arbetar för ett klimatanpassat Västra Götaland	12
Delmål för strategiskt mål: Hela länet har kraft att verka och utvecklas	14
Vi underlättar en hållbar rörlighet för människor och varor i hela länet.....	16
Vi arbetar för att livsmedelsproduktionen bibehålls och utvecklas hållbart	17
Vi arbetar för att landsbygden ska ha en god tillgänglighet till offentlig och kommersiell service, både fysiskt och digitalt.....	18
Delmål för strategiskt mål: Ett samhälle med begränsad klimatpåverkan och god miljö kvalitet	20
Vi arbetar för att hejda förlusten av biologisk mångfald	21
Vi bidrar till att minska klimatpåverkan i Västra Götaland	21

Delmål för strategiskt mål: Ett jämlikt och jämställt Västra Götaland

Processansvarig: Avdelningschef Vattenavdelningen. Biträdande processansvarig: HR-chef.

Vårt arbete handlar bland annat om:

- Lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter för alla.
- Lika möjligheter till demokratiskt deltagande och inflytande.
- Lika förutsättningar för god och jämlik hälsa.
- Hälsosamma livs- och levnadsvanor.
- En god bostadsförsörjning.
- Minskad segregation, jämlika uppväxt- och levnadsvillkor och goda livschanser.
- Invånarna i Västra Götaland lever under likvärdiga villkor.

Våra delmål behöver just nu vara att:

- Vi arbetar för att åstadkomma trygga och inkluderande livsmiljöer för alla invånare.
- Vi arbetar för ökad tillit mellan grupper och jämlik delaktighet i länets utveckling.
- Vi beaktar jämställdhets- och jämlikhetsperspektiven vid hantering av ekonomiska stöd.
- Vi är föregångare för lika rättigheter.

Vi arbetar för att åstadkomma trygga och inkluderande livsmiljöer för alla invånare

Så bidrar delmålet till det strategiska målet

En samhällsplanering som tar större hänsyn till social hållbarhet bidrar till att minska ojämlikhet och skillnader i livsvillkor.

Beskrivning av delmål

- Länsstyrelsen ska genom sin rådgivande roll i samhällsplaneringen sträva efter att åstadkomma trygga och inkluderande livsmiljöer för alla människor i sin närmiljö.
- Länsstyrelsen ska verka för en samhällsplanering som binder ihop staden och städer för ökad tillgänglighet till hela samhället och dess funktioner samt skapa naturliga mötesplatser och stråk som är attraktiva och innehåller aktiviteter för alla generationer och där människor kan träffas på ett jämställt och jämlikt sätt.
- Länsstyrelsen ska bära fram viktiga värdeord i planeringen: ljusa, öppna, attraktiva miljöer. med höga ambitioner kring arkitektur, form och design, mycket grönt och rekreationsytor, fokus på mobilitet och tillgång till kollektivtrafik, aktiviteter för fritid, kultur.

Effekter på kort sikt

- Ökad kunskap om vikten av att integrera social hållbarhet i samhällsplaneringen.

Effekter på lång sikt

- Social hållbarhet är en naturlig del av samhällsplaneringen.
- Att utveckla samhällets fysiska struktur tar lång tid varför det är viktigt att integrera social hållbarhet i dagens planering för att få effekt imorgon.

Möjliga indikatorer

- Samrådsyttranden över översiktsplaner och detaljplaner tar oftare upp aspekten om social hållbarhet.
- Samverkansplattformarna mellan LST och kommun tar oftare upp frågan om hur fysisk planering kan bidra till trygga livsmiljöer.
- Social- och barnkonsekvensanalys (SKA/BKA) finns i alla översiktliga planer.

Vi arbetar för ökad tillit mellan grupper och jämlik delaktighet i länets utveckling

Så bidrar delmålet till det strategiska målet

- Genom ökad tillit vågar man gå med på förändringar och förbättringar av makt och resurser.
- Genom bättre möjligheter får "alla" grupper bidra med fakta får vi bättre underlag för beslut som bidrar till ökad jämlikhet och jämställdhet.

Beskrivning av delmål

- Att vi får ökad delaktighet i formella och informella sammanhang av underrepresenterade grupper.
- Att vi vågar med barnperspektivet.
- Att tilliten mellan individer, grupper, aktörer och gentemot det offentliga ökar.
- Att det är lika tillgång till det offentliga rummet ökar.
- Att vi bidrar till att skapa/förbättra forum så att olika grupper/undergrupper kommer till tals så att deras perspektiv och behov tas omhand.
- Vi bidrar till att förbättra "medborgardialoger" för att få kunskapsunderlag som speglar hela samhället så beslutande organ kan fatta beslut i rätt riktning.
- Vi bidrar i högre utsträckning med fakta anpassad till olika målgrupper och kunskap i länet.

Effekter på kort sikt

- Bättre underlag för beslut
- Ökat förtroende för Länsstyrelsen/myndigheten

Effekter på lång sikt

- Ökat valdeltagande
- Beslut som påverkar jämställdhet och jämlikhet:
- Ekonomi
- Planering
- Perspektiv

Möjliga indikatorer

- Valdeltagande
- Tilltro till myndigheter – mätningar (enkäter)

Vi beaktar jämställdhets- och jämlikhetsperspektiven vid hantering av ekonomiska stöd

Så bidrar delmålet till det strategiska målet

- Fokuserar resurser till utsatta grupper det vill säga jämlikheten ökar.
- Möjliggör för fler att delta på lika villkor.

Beskrivning av delmål

- Förflytta ekonomiska resurser för att främja jämställdhet, tex kvinnligt företagande. barnperspektivet, integration.
- Kvinnor och män får del av offentligt stöd på lika villkor.
- Ett tydligt jämlik- och jämställdhetsfokus vid utlysning och uppföljning av utvecklingsmedel och statsbidrag.

Effekter på kort sikt

- Ökad kunskap om vilka som söker bidrag och framtagande av statistik.

Effekter på lång sikt

- Ökat kvinnligt företagande.
- Utjämnar skillnader i samhället.
- Integrationsfrämjande.

Möjliga indikatorer

- Andel kvinnliga sökanden.
- Fördelning av bidrag mellan kommunerna.

Vi är föregångare för lika rättigheter

Så bidrar delmålet till det strategiska målet

Länsstyrelsens verksamhet påverkar på olika sätt invånarna i länet – därför krävs kunskap om läget i länet och att vi baserar aktiviteter som prioriterar och påverkar utifrån statistik och forskning. Genom att integrera mänskliga rättigheter och jämställdhet får vi ett mer jämlikt och jämställt samhälle.

För att våra anställda ska ha goda förutsättningar att göra detta behöver vi som arbetsgivare ligga i framkant när det gäller vårt eget arbete för lika rättigheter internt. Att vi är föregångare som arbetsgivare är också en förutsättning för att vi som arbetsgivare ska kunna attrahera rätt kompetens för målet.

Beskrivning av delmål

- Länsstyrelsen ska vara föregångare när det gäller att beakta människors lika rättigheter, både som arbetsgivare och som myndighet. Som myndighet ska vi vara föregångare inom alla verksamhetsområden.
- Länsstyrelsens chefer och medarbetare har kunskap om normer och värderingar samt om hur ojämlikhet och ojämställdhet påverkar våra specifika sakområden och samhället i stort - för att kunna bidra till delmålet och strategiska målet.
- I samband med att vi utövar vår kärnverksamhet belyser, analyserar och beaktar Länsstyrelsen systematiskt länets invånares livsvillkor och behov utifrån olika förutsättningar, till exempel kön, ålder, etnicitet, funktion, hälsa och utbildning.

Effekter på kort sikt

- Ökad kunskap om vilka ojämställdhetsproblem och ojämlikhetsproblem vi kan påverka.
- Ökad kvalitet i verksamheten.
- Ökad trovärdighet för Länsstyrelsen.

Effekter på lång sikt

- Ett mer inkluderande samhälle med högre tillit mellan individer och grupper som bidrar mot målen i agenda 2030.

Möjliga indikatorer

Använda könsuppdelad statistik och analysera den i ökad utsträckning i VP och ÅR. Både internt (HR – pappors uttag av FR, sjukskrivning uppdelat på kön) och externt (vilka samråder man med? Vem får medel?).

Delmål för strategiskt mål: Ett hållbart samhällsbyggande

Processansvarig: Avdelningschef Naturavdelningen. Biträdande processansvarig: Budget- och controllerchef.

Vårt arbete handlar bland annat om:

- Planering för hållbar samhällsutveckling.
- Hållbara transporter och god närbarhet.
- Hållbar vatten- och energiförsörjning.
- Hållbar infrastruktur.
- Grön infrastruktur.
- Tillit till demokratiska processer.

Våra delmål behöver just nu vara att:

- Vi arbetar för att ställa om till en hållbar regional samhällsplanering.
- Vi utvecklar och förmedlar en gemensam lägesbild för ett hållbart samhällsbyggande.
- Vi har relevanta och tillförlitliga planeringsunderlag för mark- och vattenanvändning.

Vi arbetar för att ställa om till en hållbar regional samhällsplanering

Så bidrar delmålet till det strategiska målet

Fungerande ekosystem i hav, sjöar och på land samt bekämpning av klimatförändringar är basen för hållbar utveckling och samtidigt basen för en hållbar samhällsplanering.

Vi behöver få in klimat- och biologiskt mångfaldsperspektiv i den regionala planeringen. Enskilda kommuner mår inte med detta var för sig.

Genom samverkan och delaktighet som utgår från gemensamma mål stärker vi tillit till demokratiska processer.

Beskrivning av delmål

Regional fysisk planering är nödvändig för att kunna samordna avgörande ställningstaganden kring bland annat markanvändning (infrastruktur, bebyggelsestruktur, jordbruksmark, grön infrastruktur med flera regionala frågor)

För att nå nettonollutsläpp 2045 och målen inom biologisk mångfald krävs en förflyttning till en annan samhällsordning. Att arbeta med vi har nu kommer inte att räcka – en förutsättning för överlevnad att de två livsavgörande frågorna lyfts.

En verklig tillämpning av grön infrastruktur för säkerställandet av biologisk mångfald som ger ekosystemtjänster är förutsättning för utveckling:

- Skydda och förvalta naturområden på land och vatten.
- Använd fysisk planering som verktyg för att bevara och utveckla biologisk mångfald som ger ekosystemtjänster.
- Rådgivning kring hållbart brukande av naturområden, till exempel skogsproduktion och jordbruk så att en biologisk mångfald bibehålls och ökar.
- Tillgänglig natur ger förutsättningar för entreprenörskap, till exempel ekoturism.
- Folkhälsa för livskvalitet och längre liv.
- Social trygghet, mötesplatser i naturen, integration, utanförskap

Vi behöver samverka med samhällets olika aktörer för att tillsammans hitta förutsättningar och modeller för ett hållbart regionalt samhällsbyggande med grund i fungerande ekosystem och bekämpning av klimatförändringar. Vi behöver dra nytta av de kunskaper och erfarenheter som finns i samhället för att nå målet. Till exempel skogssektor, jordbrukssektor, markägare med flera.

Effekter på kort sikt

- Vi kan ge tydligare rådgivning till kommunerna. Bättre samarbeten med kommunen.
- Bättre beslut och rådgivning.

Effekter på lång sikt

- Ett strukturerat långsiktigt hanterande av frågorna
- Steg till hållbar utveckling.
- En god levnadsmiljö för växter, djur och människor
- Minskad förlust av biologisk mångfald och minskad klimatpåverkan

Möjliga indikatorer

Långsiktigt: Utvecklad metod för redovisning och kommunicering av insatser för att främja biologisk mångfald inom företag och offentliga organisationer (Ansökt Formasprojekt, Skövde Högskola, samverkan mellan ekologer och ekonomer).

Vi utvecklar och förmedlar en gemensam lägesbild för ett hållbart samhällsbyggande

Så bidrar delmålet till det strategiska målet

För att nå ett hållbart samhällsbyggande måste vi inom länsstyrelsen vara överens om hur dagsläget ser ut och vad det betyder för framtiden. På så sätt kan vi aktivt arbeta för att nå ett hållbart samhällsbyggande genom till exempel information och råd till exempelvis kommunerna, samt hålla en gemensam och genomtänkt linje när vi svarar på remisser, prövar ärenden, delar ut bidrag med mera. Länsstyrelsen talar med en mun när vi har en gemensam lägesbild

Beskrivning av delmål

- Vi har en gemensam lägesbild av hur vi får en hållbar samhällsutveckling, hur läget är idag och vad vi behöver göra framöver
- Vi väger samman och tolkar kunskap från olika sakområden
- Via lägesbilden pekar vi på behov av förändrade styrsystem, lagar och förordningar
- Vi kommunicerar lägesbilden i samhället, både på eget initiativ och när vi svarar andra.

Effekter på kort sikt

Bättre kunskap inom länsstyrelsen, enhetligare budskap utåt, suboptimeringar och motsägande besked undviks.

Effekter på lång sikt

Ny- och ombyggnad blir säkrare ut klimatperspektiv, stödjer biologisk mångfald och folkhälsa samt motverkar segregation och hemlöshet.

Möjliga indikatorer

Bedömning av vår interna förmåga att klara sammanvägda bedömningar i enighet samt bedömning av kommunernas syn på vår förmåga.

Vi har relevanta och tillförlitliga planeringsunderlag för mark- och vattenanvändning

Så bidrar delmålet till det strategiska målet

- Korrekt data är grunden för hållbar planering.
- En hållbar samhällsbyggnad kräver att experter tar hänsyn till data och bygger planeringen på detta.
- Korrekt data ger förtroende för Länsstyrelsen och hindrar felaktiga beslut.

Beskrivning av delmål

- Länsstyrelsen prioriterar vilka kunskaps- och planeringsunderlag som behöver tas fram för att nå ett hållbart samhälle.

- Länsstyrelsen tillhandahåller och förmedlar kunskaps- och planeringsunderlag som har en känd, korrekt och tillräcklig kvalitet för ändamålet och som tillhandahålls med rätt stöd för att använda underlagen.
- Planeringsunderlagen ska vara kända inom Länsstyrelsen
- Planeringsunderlagen ska stödja planering även för ändrade förutsättningar
- Underlagen ska vara relevanta för olika aktörer i samhället
- Underlagen ska kontinuerligt uppdateras och kompletteras med ny kunskap

Effekter på kort sikt

- Mindre risk för felaktiga beslut
- Mindre rik för skadestånd
- Ökat förtroende hos kunder.
- Tryggare personal som känner att de ”har på fötterna”

Effekter på lång sikt

Färre kostsamma fel i samhället – byggnader på fel plats, förstörda natur- och kulturvärden med mera.

Möjliga indikatorer

- Antal nedladdade kunskaps- och planeringsunderlag.
- Antal GIS-skikt som har formella fel.
- Antal GIS-skikt som har kvalitetsbrister.
- Andel handläggare som använder ärendekontrollen.
- Antal ”godkända” GIS-skikt som tillhandahålls publikt.

Delmål för strategiskt mål: Ett robust och motståndskraftigt län

Processansvarig: Avdelningschef Samhällsavdelningen. Biträdande processansvarig: Avdelningschef verksamhetsstöd

Vårt arbete handlar bland annat om:

- Ett starkt försvar.
- Upprätthålla demokrati, rättsstatens funktioner samt invånarnas tillit, trygghet och säkerhet.
- Säker försörjning och skydd av samhällsviktiga funktioner.
- Låg brottslighet.
- Klimatanpassning.

Våra delmål behöver just nu vara att:

- Vi skapar en god förmåga till ledning och samordning under kris och höjd beredskap tillsammans med länets aktörer.
- Vi arbetar för god tillit till myndigheterna i länet.
- Vi motverkar brottsligheten i länet genom tillsyn, kontroll och samverkan.
- Vi arbetar för ett klimatanpassat Västra Götaland.

Vi skapar en god förmåga till ledning och samordning under kris och höjd beredskap tillsammans med länets aktörer

Så bidrar delmålet till det strategiska målet

Beredskapsplaneringen syftar till att förbereda Sverige för krig. Beredskapsplaneringen bygger på krisberedskapen, så långt det går. Länets beredskap syftar till att värna befolkningens liv och hälsa och upprätthålla samhällets funktionalitet. Stöd ska kunna lämnas till Försvarsmakten.

Detta ska i sin tur ge en stark försvarsvilja hos invånarna dvs. förtroende för myndigheter och kommuner.

Beskrivning av delmål

Länsstyrelsen har till uppgift att minska sårbarheten i samhället, bevaka att risk-och beredskapshänsyn tas i samhällsplaneringen och utveckla en god förmåga att hantera sina uppgifter under fredstida krissituationer och höjd beredskap. Beredskapsplaneringens grund är att samhället ska fungera så opåverkat som möjligt för att försörja befolkningen och ge stöd åt försvarsmakten.

Länsstyrelsen ska tillsammans med länets aktörer leda och samordna från en gemensam skyddad ledningsplats.

Detta kräver goda relationer och ett gott samarbete mellan länets aktörer inom olika områden, såsom:

- Livsmedel
- Energi
- Sjukvård
- Sambands och Ledningssystem mm
- Transporter
- Skydd och säkerhet

Länet ska i samhällsplaneringen ta hänsyn till befolkningsskyddet genom till exempel skyddsrum.

Effekter på kort sikt

- Varje medarbetare ska ha insikt i sin roll i krigsorganisationen.
- Civilt försvar är en del av Länsstyrelsens strategiska arbete och ingår i avdelningarnas verksamhetsplanering, där det är relevant (tvärgrupp CF).
- Länets kommuner har kommit igång med sin kontinuitets- och beredskapsplanering. Fokus på sårbara grupper.

Effekter på lång sikt

- Ökat antal skyddsrum i länet.
- Länet har en gemensam beredskapsplanering och har förmåga att genomföra ledning från en gemensam ledningsplats.
- Individ och samhälle ska veta vad som gäller vid kris och krig.
- Jämställdhet/jämlikhet integrerat.

Möjliga indikatorer

- Antalet medarbetare som har deltagit på en obligatorisk presentation om "sin roll i krigsorganisationen".
- Antal kommuner som har en kontinuitets- och beredskapsplanering (karta).

Vi arbetar för god tillit till myndigheterna i länet

Så bidrar delmålet till det strategiska målet

- Bidrar till att försvarsviljan ökar.
- Skapar trygghet och känsla av säkerhet.
- Stärker demokratin.

- Stärker människors motståndskraft mot brottslighet, till exempel välviljan att anmäla och vittna.
- Ökar människors tro att samhället tar hand om det som är viktigt.

Beskrivning av delmål

God tillit till myndigheter är en central del i ett fungerande samhälle och i en fungerande demokrati.

Länsstyrelsen främjar och ger råd, ger tillstånd, bedriver tillsyn och ger ekonomiskt stöd. Vi har dessutom uppdraget som regional valmyndighet och har uppdraget att planera och genomföra allmänna val, val till Europaparlamentet och folkomröstningar.

I alla dess uppdrag är tilliten till oss avgörande för vår del av samhällskontraktet. Detta är kopplat till folkhälsa.

Vi behöver öka samarbetet inom Länsstyrelsen för att på ett effektivt sätt arbeta för en god tillit till myndigheterna i länet. Vi måste också arbeta tillsammans med kommunerna, region och andra statliga myndigheter i länet.

Länsstyrelsen kan stärka tilliten till myndigheterna i länet genom att arbeta för:

- Tydlig, tillgänglig och korrekt information
- Tillit till beslutsprocesser (demokratiska) och beslut
- Invånardialoger och samråd med utsatta grupper.
- Kunskapshöjande insatser avseende demokrati.
- Jämlikt och ökat valdeltagande.

Effekter på kort sikt

- Gemensam omvärldsbevakning som vi delger andra myndigheter, länets kommuner och anställda på Länsstyrelsen (även när vi inte är i en krissituation). Detta skapar ett ökat förtroende - att alla myndigheter har en samlad lägesbild (normalläge).

Effekter på lång sikt

- Minskat utanförskap och minska segregering.

Möjliga indikatorer

- Tillitsmätningar, exempelvis Brå och SOM-institutet.
- Långsiktiga indikatorer är valdeltagande i olika grupper.

Vi motverkar brottsligheten i länet genom tillsyn, kontroll och samverkan

Så bidrar delmålet till det strategiska målet

Om vi samordnar våra insatser för att motverka brottsligheten kan vi skapa bättre förutsättningar för en större trygghet i samhället. Invånarnas ökade tillit och trygghet i samhället leder i sin tur till främjandet av ett Robust och motståndskraftigt län.

Beskrivning av delmål

Länsstyrelsen har uppdrag som helt eller delvis syftar till att motverka och försvåra för olika former av brottslighet. Beroende på uppdragets art kan vårt arbete motverka bland annat ekonomisk

brottslighet, våldsbrott och miljöbrott. Länsstyrelsen kan bland annat motverka brottslighet i följande uppdrag:

- *Tillsyn.* Tillsyn enligt miljöbalken, penningtvättslagen, stiftelselagen, pantbankslagen, med flera lagstiftningar.
- *Kontroll.* Tillståndsgivning för bland annat bevakningsföretag, bilskrotning, pantbanksverksamhet och delgivningsföretag. Kontroll inför utbetalning av lönegarantimedel.
- *Samverkan.* Deltagande i regionalt underrättelsecentrum (RUC) för att bekämpa den grova organiserade brottsligheten. Samverkan med kommuner för att samordna brottsförebyggande insatser. Arbete med nationella strategin för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor.

Vi behöver samordna våra insatser på ett bättre sätt för att vi snabbare och mer enat ska kunna uppnå de strategiska målen. Vi kan arbeta med delmålet genom:

- Ökat lärande internt, kompetensutbyte mellan olika verksamheter.
- Förmedla rätt lägesbild.
- Sömlös samverkan mellan organisationer, kommuner, myndigheter och andra aktörer.

Effekter på kort sikt

- Ökad rättssäkerhet genom likformighet vid tillsyn och kontroll.
- Ökad kunskap i uppdragen genom förståelse för kontext och samband.
- Ökat förtroende för de branscher och verksamheter som vi tillsynar och kontrollerar.

Effekter på lång sikt

- Stärkt varumärke och ökat förtroende för Länsstyrelsen vid tillsyn och kontroll samt samverkan.
- Ökad möjlighet till nya uppdrag inom tillsyn, kontroll och samverkan.
- Ökat förtroende för samhället.

Möjliga indikatorer

- Minskad brottslighet och positiv brottsutveckling (kontroll av indikatorer i Kolada).
- Ökad tillit och trygghet i samhället.
- Ökat förtroende för samhällets förmåga.
- Nya uppdrag för Länsstyrelsen inom tillsyn, kontroll och samverkan.

Vi arbetar för ett klimatanpassat Västra Götaland

Så bidrar delmålet till det strategiska målet

Klimatanpassning handlar om riskhantering och kontinuitetsplanering – att samhället ska fungera trots de negativa konsekvenser som klimatförändringen medför. Klimatanpassning behöver ingå i arbete med exempelvis fysisk planering, samhällsskydd och beredskap (kriser) och arbete kopplat till miljö och natur, vattenförsörjning, landsbygdsutveckling.

Klimatanpassning handlar också om att underlätta för ekosystemen att klara de ytterligare påfrestningar som klimatförändringen innebär och undvika att de kollapsar och inte kan förse oss med de ekosystemtjänster som finns idag.

Beskrivning av delmål

- Länsstyrelsen samordnar arbetet på regional nivå med att anpassa de åtgärder som krävs för att samhället ska vara rustat för ett förändrat klimat. Vårt mål är ett samhälle som står robust inför klimatförändringar.
- Länsstyrelsens klimat- och sårbarhetsanalys beskriver riskbilden för länet, samt vilka anpassningsbehov som finns. Klimat- och sårbarhetsanalysen utgår från de prioriterade utmaningarna i den nationella strategin för klimatanpassning:
 - Ras, skred och erosion som hotar samhällen, infrastruktur och företag.
 - Översvämningar som hotar samhällen, infrastruktur och företag.
 - Höga temperaturer som innebär risker för hälsa och välbefinnande för människor och djur.
 - Brist i vattenförsörjningen för enskilda, jordbruk och industri.
 - Biologiska och ekologiska effekter som påverkar hållbar utveckling.
 - Påverkan på inhemsk och internationell livsmedelsproduktion och handel.
 - Ökad förekomst av skadegörare, sjukdomar och invasiva främmande arter som påverkar människor, djur och växter.

Samt eget tillägg:

- Stora skogsbränder som orsakar samhällsstörningar

Effekter på kort sikt

- Klimatanpassning ingår som en aspekt i ärendehandläggningen i de ärenden där det är relevant.
- Klimatanpassning är en del i annat strategiskt arbete, som t.ex. vattenförsörjningsplan, plan för grön infrastruktur, civilt försvar och miljömål.
- Målgruppsanalyser görs alltid och med fokus på sårbara grupper

Effekter på lång sikt

Se myndighetsmålen för klimatanpassning. Sparade i mappen:

[\\lansstyrelsen.se\got\group\NyaVerksamhet\10_MyndOvergrip\100_Overgrip\Hållbarhetsberedning\Strategiska mål\Robust och motståndskraftigt län](https://lansstyrelsen.se/got/group/NyaVerksamhet/10_MyndOvergrip/100_Overgrip/Hallbarhetsberedning/Strategiska%20mal/Robust%20och%20motstandskraftigt%20lan)

Möjliga indikatorer

- Genomgång av konsekvenser vid inträffade naturolyckor och extrema väderhändelser.
- Eventuell miljöövervakning (undersöker möjligheterna).
- Uppföljning i SMHI:s nationella uppföljningssystem och egna indikatorer.
- Antal enheter som arbetar med målgruppsanalyser regelbundet (fokus sårbara grupper).
- Antal medarbetare som har genomfört/infört intern webbutbildning i klimatanpassning (2021).
- Antal enheter som haft klimatanpassning som tema på enhetsmöte.

Delmål för strategiskt mål: Hela länet har kraft att verka och utvecklas

Processansvarig: Avdelningschef Landsbyggsavdelningen. Biträdande processansvarig: Kanslichef.

Vårt arbete handlar bland annat om:

- Levande stads- och landsbygder
- God tillgänglighet
- Ett starkt näringsliv
- Innovation och utveckling
- Hållbar livsmedelsproduktion
- Fungerande ekosystemtjänster
- Länets olikheter är motorn för länets utveckling

Våra delmål behöver just nu vara att:

- Vi underlättar en hållbar rörlighet för människor och varor i hela länet.
- Vi arbetar för att livsmedelsproduktionen bibehålls och utvecklas hållbart.
- Vi arbetar för att landsbygden ska ha en god tillgänglighet till offentlig och kommersiell service, både fysiskt och digitalt.

Vi underlättar en hållbar rörlighet för människor och varor i hela länet

Så bidrar delmålet till det strategiska målet

Hållbar rörlighet utgår ifrån länets olika förutsättningar att nyttja olika hållbara transportsätt och digital uppkoppling. Genom att utgå från platsens förutsättningar kan vi ge rådgivning och medverka till hållbar nåbarhet i hela länet för varor, tjänster och personer.

Beskrivning av delmål

- Länsstyrelsen ska genom sin rådgivande roll i samhällsplaneringen sträva efter ett transportsnålt samhälle som utgår ifrån platsens förutsättningar och olika människors behov av nåbarhet till arbete, fritid och service med mera.
- Länsstyrelsen har kunskap om verkliga effekter av normer och värderingar inom stads- och landsbygdsutveckling kopplat till hållbara transporter och digital uppkoppling*.
- Länsstyrelsen ska kunna förmedla kunskap om läget i länet vad gäller tillgång till hållbara transporter, hållbara drivmedel och förutsättningar för nåbarhet för varor och tjänster i länet.
- Länsstyrelsen ska informera om möjligheter och begränsningar inom den regionala och nationella transportinfrastrukturplaneringen, utifrån sin rådgivande roll.
- Länsstyrelsen har uppsikt över hur klimat- och miljöeffekterna hanteras i den ekonomiska infrastrukturplaneringen kopplat till behovet att ställa om till ett hållbart transportsystem.
- Länsstyrelsen ska genom sin rådgivande roll och i den egna verksamheten främja resfria möten, samutnyttjande, digital tillgänglighet och platsutveckling.

Effekter på kort sikt

- Större möjlighet att verka på platsen du är.
- Tydliggöra olika platsers förutsättningar.
- Aktörer får större trygghet och förståelse för hur de kan påverka och påverkas.

Effekter på lång sikt

- Minskad klimatpåverkan
- Större jämlikhet geografiskt
- Platsutveckling
- Hållbart transportsystem
- Barnperspektivet, barns möjlighet att röra sig på egen hand

Möjliga indikatorer

- Bredbandsutbyggnad och nethastighet i länet; Landsbygdsavdelningen följer upp bredbandsutbyggnad samt bandhastighet. Visualiseras på karta.
- Tillgång till kollektivtrafik och hållbara bränslen (laddinfrastruktur, biobränslen mm). Underlag till kartorna har vi tillgång till via Tillväxtverkets serviceanalys Pipos (som är en karttjänst) samt geodatasamverkan.
- Jämställd transportplanering; Bedömning om jämställt transportsystem har hanterats i våra ärenden kring infrastruktur. <http://www.k2centrum.se/artikel/nu-finns-verktyg-jamstalld-transportplanering>. Vad läggs investeringarna på? Vilka gynnas ur ett barn och jämställdhetsperspektiv.
- Infrastrukturinvesteringars bidrag till hållbart transportsystem; Resultat ur VGR och Trafikverkets uppföljning av miljöeffekter av infrastrukturinvesteringar (finns inte idag men

är på gång). Länsstyrelsen har kunskap om verkliga effekter i relation till normer och värderingar kopplat till stads- och landsbygdsutveckling kopplat till hållbara transporter och digital uppkoppling. Det finns ett narrativ idag att digitaliseringen "räddar" landsbygden tillgänglighet och att stadsbygd är mer hållbart transportmässigt till exempel som vi behöver ha kunskap om. "Den urbana normen" kopplat till hållbarhet och uppkoppling bör vi förhålla oss till.

Vi arbetar för att livsmedelsproduktionen bibehålls och utvecklas hållbart

Så bidrar delmålet till det strategiska målet

Lantbruk, fiske och skog är, utöver att vara producerande företag, samhällsstöttare som bidrar till platsutveckling och trygghet på landsbygden. Dessa näringar bidrar till att främja tillgängligheten till offentlig och kommersiell service på landsbygden. Detta är en motor för attraktivitet, goda livsmiljöer och platsutveckling. Dessa näringar är tydligt platsbundna och har därmed en unik roll. Lantbruket och dess binärings har även betydelse i ett socialt perspektiv.

Utifrån ett hållbarhetsperspektiv är landsbygden och de areella näringarna beroende av andra arbetsmöjligheter för dem som inte vill eller kan vara lantbrukare eller jobba i vård, skola och omsorg.

Beskrivning av delmål

- Vi ska underlätta och förenkla för ett diversifierat företagande utifrån naturgivna- och platsgivna förutsättningar. Detta med nuvarande och framtida utmaningar i fokus (klimatförändringar, ökat behov av livsmedel, utmaningar för biologisk mångfald med mera).
- Vi utgår från hela livsmedelskedjan. (kompetensförsörjning, civilt försvar, stöd/ersättningar, prövning och tillsyn).
- Vi ser till att de resurserna vi handlägger inom Landsbygdsprogrammet och den gemensamma jordbrukspolitiken bidrar till målet.
- Vi bidrar till att minska sårbarheten inom livsmedelsförsörjningen.
- Vi bidrar till att exploateringen av jordbruksmark minskar genom proaktivt arbete i den fysiska planeringen.
- Vi ska främja delaktighet och utveckling för att möta framtidens digitala utmaningar i de areella, skogliga och blå näringarna.
- Vi beaktar även livsmedelsproduktionens regionala och lokala roll för arbetsmöjligheter och sociala aspekter, dvs inte endast själva livsmedelsproduktionen i sig utan även de kringvärden som den bidrar med.

Effekter på kort sikt

- Bättre intern samordning
- Utvecklad samverkan med regionala aktörer
- Förbättrad kundnytta

Effekter på lång sikt

- Levande landsbygder
- Bidra till regional tillväxt
- Minskad sårbarhet m.a.p. livsmedelsförsörjning
- Stärkt landsbygd genom goda förutsättningar för företag att verka och etablera sig

- Föryngrad lantbrukarkår

Möjliga indikatorer

- Väl nyttjade stödresurser (utbetalda medel och till rätt sektorer). Landsbygdsavdelningen följer upp utbetalda medel samt % utbetalt inom olika sektorer utifrån uppdrag inom Landsbygdsprogrammet och den gemensamma jordbrukspolitiken. Visualiseras med hjälp av kartor.
- Arealen jordbruksmark som exploateras minskar över tid. Utöver Jordbruksverkets uppföljning som sker var femte år tar Landsbygd fram (detta pågår nu) en markförändringsmodell för att följa mark som planeras att tas i anspråk i ex ÖP/DP. Med detta kan vi följa på årsbasis. Vi kan även följa markförändringar (negativa och positiva) som inte är en följd av exploatering. Exempelvis skogsplantering, restaurering.
- Minska de vita fläckarna på lantbrukskartan och ökad livsmedelproduktion i "hela" länet Landsbygd följer upp utvecklingen i länet genom att nyttja jordbruksverkets statistikdatabas och de stödsystemen vi har tillgång till. Det möjliggör uppföljning på både kommunnivå och mer detaljerat. Utöver primärproduktionens regionala utveckling kan vi visa livsmedelsförädlingens utveckling. Där har vi Livsmedelsverkets register för godkända anläggningar att utgå ifrån.

Vi arbetar för att landsbygden ska ha en god tillgänglighet till offentlig och kommersiell service, både fysiskt och digitalt

Så bidrar delmålet till det strategiska målet

God tillgång till kommersiell och offentlig service, fysisk såväl som digital, är en förutsättning för att bo och verka på landsbygden. Detta är en motor för attraktivitet, goda livsmiljöer och platsutveckling.

En grundläggande service främjar social utveckling genom att skapa mötesplatser där samtal kan ske. Det är viktigt för platsutveckling att det finns mötesplatser som kan främja 'bya-andan' och där nya idéer kan födas.

Beskrivning av delmål

Vi ska främja god tillgänglighet i offentlig och kommersiell service på landsbygden. Med god tillgänglighet menar vi att service finns tillgängligt fysiskt på plats men även att digitala alternativ ska finnas för de som har behov. Med "god tillgänglighet" menar vi att bidra till att skapa förutsättningar för en att hela länet ska ha en tillräcklig tillgänglighet för att verka och utvecklas.

Vi ska främja delaktighet och utveckling för att möta framtidens digitala utmaningar. Vi behöver arbeta med både infrastruktur inom bredband men även med tillgänglighet till digital service och digital delaktighet.

Vi ska främja tillgängligheten för de som inte finns fysiskt nära. Det gör vi genom vårt sätt att kommunicera, genom smarta och digitala arbetssätt ger vi möjlighet för fler att vara med.

Vi ska främja och skapa mötesplatser för digital utbildning för att öka den digitala delaktigheten och höja kunskapen.

Vi ska ge stöd till servicepunkter för landsbygden och till fortsatt bredbandsutbyggnad för att säkerställa infrastruktur i samhället.

Effekter på kort sikt

- Närhet till offentlig och kommersiell service
- Samverkan i den regionala serviceutvecklingen
- Bibehålla dagligvarubutiker, drivmedelsstationer och andra servicepunkter
- Fler blir delaktiga i samhället
- Ökad digital delaktighet
- Ökad bredbandsutbyggnad

Effekter på lång sikt

- Attraktiva platser att besöka, verka och bo på.
- Levande landsbygder
- Bidra till regional tillväxt
- Tryggad tillgång till offentlig och kommersiell service genom en stabil serviceinfrastruktur
- Stärkt landsbygd genom goda förutsättningar för företag att verka och etablera sig

Möjliga indikatorer

- Utökad tillgång till bredband till alla i vårt län – 90 procent ska ha tillgång till bredband; Landsbygd följer upp via bredbandskartan (PTS).
- Minska de vita fläckarna på bredbandskartan; Landsbygd följer upp via Tillväxtverkets serviceanalys Pupos, bredbandskartan (PTS) samt underlag från vårt arbete med bredband inom LBP.
- Kartor med antal servicepunkter eller avstånd till service finns i tillväxtverkets rapport Underlag till kartorna har vi tillgång till via Tillväxtverkets serviceanalys Pupos (som är en karttjänst) samt geodatasamverkan
- Ökat antal aktiviteter för att minska det digitala utanförskapet; Vi mäter antal aktivitet i LISA. Vi följer upp planerade aktiviteter.

Delmål för strategiskt mål: Ett samhälle med begränsad klimatpåverkan och god miljö kvalitet

Processansvarig: Avdelningschef Miljöskyddsavdelningen. Biträdande processansvarig: Avdelningschef IT-avdelningen

Vårt arbete handlar bland annat om:

- Minskad klimatpåverkan och ren luft.
- Hållbar användning av vattenmiljöer.
- Hållbart brukande av skog och odlingslandskap.
- God boendemiljö och hållbar konsumtion.

Våra delmål behöver just nu vara att:

- Vi arbetar för att hejda förlusten av biologisk mångfald.
- Vi bidrar till att minska klimatpåverkan i Västra Götaland.

Vi arbetar för att hejda förlusten av biologisk mångfald

Så bidrar delmålet till det strategiska målet

En god biologisk mångfald ger möjligheter till en god miljö kvalitet, fungerande ekosystem med tillhörande ekosystemtjänster som livsmedelsförsörjning, vatten av god kvalitet och klimatanpassning.

Beskrivning av delmål

Den biologiska mångfalden utgör grunden för fungerande ekosystem och de ekosystemtjänster som vi är beroende av. Det kan exempelvis vara rent vatten, matproduktion och skydd mot klimateffekter.

Biologisk mångfald påverkas framförallt av användningen av mark och vatten. För att hindra förlusten av biologisk mångfald behöver vi verka för:

- Hållbart brukande av skog, mark och vatten.
- Samhällsplanering som bevarar och utvecklar grön infrastruktur

I länsstyrelsens alla relevanta beslut ska bedömning göras om det kan ha påverkan på den biologiska mångfalden eller ej. Vid de fall beslutet bedöms ha påverkan bör åtgärder vidtas för att undvika, anpassa eller kompensera.

Effekter på kort sikt

Stoppa förlust av biologisk mångfald.

Effekter på lång sikt

Ökad biologisk mångfald

Möjliga indikatorer

Miljömålsbedömningarna samt uppföljning av åtgärdsprogrammet *Utmaningar för ett hållbart Västra Götaland*.

Vi bidrar till att minska klimatpåverkan i Västra Götaland

Så bidrar delmålet till det strategiska målet

Delmålet ger förutom minskad klimatpåverkan även ökade möjligheter till en god miljö kvalitet i form av en god bebyggd miljö, hållbar konsumtion, ökad hälsa, god luftkvalitet och regional utveckling.

Beskrivning av delmål

Att minska utsläppen av växthusgaser i Västra Götaland kräver ett samordnat och kraftfullt lokalt och regionalt ledarskap, tydliga prioriteringar samt samverkan mellan olika aktörer i länet. Detta görs genom den regionala kraftsamlingen Klimat 2030 som leds av länsstyrelsen tillsammans med Västra Götalandsregionen.

Vi ska i alla relevanta sammanhang verka för ökad energieffektivisering och förbättrad resurshushållning, samt för att råvaror och energiproduktion blir förnybara.

Genom en förbättrad samverkan inom Länsstyrelsen, kan omställningsarbetet effektiviseras och skapa ökade synergier inom och mellan exempelvis:

- Planarbete för en hållbar samhälls- och infrastrukturplanering, samt markanvändning för hållbar energiproduktion och hållbara livsstilar.
- Prövning- och tillsynsarbete som minskar verksameters klimatpåverkan
- Landsbygdsutveckling där vi verkar för ett klimatsmart jordbruk

Vid alla beslut på länsstyrelsen som ger klimatpåverkan ska växthuseffekter minimeras och på sikt helt undvikas.

Effekter på kort sikt

Tydlig minskning av klimatpåverkan i länet varje år.

Effekter på lång sikt

Tillräcklig minskning av klimatpåverkan för att nå det regionala klimatmålet

Möjliga indikatorer

- Miljömålsbedömning av Begränsad klimatpåverkan och God bebyggd miljö.
- Internt även; uppföljning av handlingsplan för miljöledningssystemet.